

സ്വന്തക്കാരുടെ നിലവിളി മൂലം മയ്യത്ത് ശിക്ഷിക്കപ്പെടുമോ?

ശൈഖ് അബ്ദുൽ അസീസ് ബിനു ബാസ്(☪)

വിവ: അബൂ മുഹമ്മദ്

ചോദ്യം:

ഇമാം ബുഖാരിയുടെ അടുക്കൽ ഈ ഹദീസ് കാണപ്പെടുന്നു

عن النبي ﷺ: أن الميت يعذب ببكاء أهله عليه

നബി(☪) അരുളി: “തീർച്ചയായും മയ്യത്ത് അതിന്റെ കുടുംബക്കാരുടെ കരച്ചിൽ മൂലം ശിക്ഷിക്കപ്പെടും”¹

ആയിശ(☪) നിന്നുള്ള മറ്റൊരു ഹദീസും ഈ വാക്കിനെ നിരസിച്ചു കൊണ്ട് കാണപ്പെടുന്നു. അവർ പറയുന്നത് :

حَسْبُكُمْ الْقُرْآنُ: ﴿ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ﴾ الزمر: ٧

നിങ്ങൾക്ക് വുർആൻ മതി: “പാപഭാരം വഹിക്കുന്ന യാതൊരാളും മറ്റൊരാളുടെ ഭാരം വഹിക്കുകയില്ല”.²

ഈ മസ്അലയിൽ നിങ്ങളുടെ മറുപടി എന്താണ്. മയ്യത്തിന്റെ أَهْلًا-കാരുടെ കരച്ചിൽകൊണ്ട് മയ്യത്ത് ശിക്ഷിക്കപ്പെടുമോ? അതല്ല ആയത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ മനുഷ്യർക്ക് അവരുടെ പരിശ്രമമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ഇല്ല എന്നാണോ?

ഉത്തരം:

ഹദീസിന്റെയും ആയിശ(☪) ഉദ്ധരിച്ച ആയത്തും തമ്മിൽ വൈരുദ്ധ്യമില്ല. ബുഖാരിയിൽ മാത്രമല്ല, സഹീഹൈനിൽ ഇബ്നു ഉമിർ നിന്നും മുഗ്നയിൽ നിന്നും മറ്റും നബി(☪)പറഞ്ഞതായി സ്ഥിരപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു:

إن الميت يعذب بما يناح عليه

“തീർച്ചയായും മയ്യത്ത് [അതിന്റെ കുടുംബക്കാരുടെ] ശബ്ദമുയർത്തിയുള്ള കരച്ചിൽ മൂലം ശിക്ഷിക്കപ്പെടും”

ബുഖാരിയുടെ റിവായത്തിൽ ഇവിടെ النياحة കൊണ്ട് ഉദ്ദേശം رفع الصوت ആകുന്നു. അത് ശബ്ദമുയർത്തലാണ്. എന്നാൽ കണ്ണീർ ഒലിപ്പിച്ച് കൊണ്ടുള്ള കരച്ചിൽ ഉപദ്രവകരമല്ല. കരച്ചിൽ കൊണ്ട് ശബ്ദം ഉയർത്തൽ മാത്രമാണ് ഉപദ്രവമാകുന്നത്. അതിനാണ് النياحة എന്ന് പേര് വെക്കപ്പെട്ടത്. മരിച്ചവരുടെ

¹ ബുഖാരി (1242)

² ബുഖാരി (1288)

പേരിൽ النياحة നടത്തുന്നതിനെ ജനങ്ങളോട് വിലക്കുവാനും അവർ ക്ഷമ അവലംബിക്കുവാനും അവർ ആർത്തു കരയൽ നിർത്തുവാനുമാണ് നബി(ﷺ) ഇത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിച്ചത്. കണ്ണു കരയുന്നത് കൊണ്ടും ഹൃദയം ദുഃഖിക്കുന്നതുകൊണ്ടും കുഴപ്പമില്ല. പുത്രൻ ഇബ്രാഹിം മരിച്ചപ്പോൾ നബി(ﷺ) പറഞ്ഞത് പോലെ :

إِنَّ الْعَيْنَ تَدْمَعُ وَالْقَلْبَ يَحْزَنُ ، وَلَا نَقُولُ إِلَّا مَا يَرْضَى رَبُّنَا وَإِنَّا بِفِرَاقِكَ يَا إِبْرَاهِيمَ لَمَحْزُونُونَ

നിശ്ചയം, കണ്ണു കരയും ക്ഷൗർബ് ദുഃഖിക്കും. എന്നാൽ നമ്മൾ റബ്ബിനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതല്ലാതെ പറയുകയല്ല. ഇബ്രാഹീം, നിന്റെ വിരഹത്തിൽ ഞാൻ ദുഃഖിതനാണ്.³

അപ്പോൾ മയ്യത്ത് അവന്റെ ബന്ധുക്കളുടെ കാരണം ശിക്ഷിക്കപ്പെടും. النياحة-ത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷയുടെ രീതിയെക്കുറിച്ച് അല്ലാഹു ആകുന്നു കൂടുതൽ അറിയുന്നവൻ.

﴿ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ ﴾ الزمر: 7

“പാപഭാരം വഹിക്കുന്ന യാതൊരാളും മറ്റൊരാളുടെ ഭാരം വഹിക്കുകയല്ല”

എന്ന ആയത്തിന്റെ തേട്ടത്തിൽ നിന്ന് ഇത് യാതൊരു വിശുദ്ധ വ്യക്തിയെയും തിരുസുന്നത്തും എതിരാവുകയല്ല. പ്രത്യേക ഒന്നൊന്നിനെ സത്യപ്പെടുത്തുകയും വിശദീകരിക്കുകയുമാണ് ചെയ്യുക. ആയത്തിന്റെ തേട്ടം പൊതുവിലാണ്. ഹദീസ് അതിനെ പ്രത്യേകമാക്കി. സുന്നത്ത് വ്യക്തമായ വിശദീകരിക്കുകയും വ്യക്തമായ വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ ബന്ധുക്കളുടെ النياحة-ത്തിനാൽ മയ്യത്ത് ശിക്ഷക്ക് ഇരയാവുക എന്നുള്ളത് വിശുദ്ധ വചനത്തിൽ നിന്ന് യാതൊരു ആകുന്നു. ഈ ആയത്തിന്റെയും ഹദീസിന്റെയും ഇടയിൽ യാതൊരു വൈരുദ്ധ്യവുമില്ല. എന്നാൽ ആയിശ (ع)യുടെ വാക്ക് അവരിൽ നിന്നുള്ള ഇജ്തിഹാദും, നമ്മുടെ വിഷയത്തിലുള്ള അവരുടെ അമിത താൽപര്യവുമാണ് അറിയിക്കുന്നത്. നബി(ﷺ) പറഞ്ഞതിനെ അവരുടെ വാക്കിനെക്കൊണ്ടും അവരെല്ലാത്തവരുടെ വാക്കിനെക്കൊണ്ടും മുന്തിപ്പിക്കപ്പെടണം അല്ലാഹു പറഞ്ഞത്:

﴿ وَمَا أَخْلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحَكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ۗ ﴾ الشورى: 10

“നിങ്ങൾ അഭിപ്രായവ്യത്യാസക്കാരായിട്ടുള്ളത് ഏത് കാര്യത്തിലാവട്ടെ അതിൽ തീർപ്പു കൽപിക്കാനുള്ള അവകാശം അല്ലാഹുവിനാകുന്നു.”

﴿ فَإِن نُنزَعْنَهُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۗ ﴾ النساء: 09

“ഇനി വല്ല കാര്യത്തിലും നിങ്ങൾക്കിടയിൽ ഭിന്നിപ്പുണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളത് അല്ലാഹുവിലേക്കും റസൂലിലേക്കും മടക്കുക. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ (അതാണ് വേണ്ടത്.) അതാണ് ഉത്തമവും കൂടുതൽ നല്ല പര്യവസാനമുള്ളതും.”

ഇങ്ങനെയുള്ള ആയത്തുകൾ ധാരാളമാണ്.

والله الموفق

مجموع فتاوى العلامة عبد العزيز بن باز رحمه الله (13/417) അവലംബം:

³ ബുഖാരി (1303)